

MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Molėtų rajono savivaldybės tarybai

Molėtų rajono savivaldybės administracijos direktoriui

IŠVADA

DĖL MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS SUTEIKTI GARANTIJĄ UAB MOLĖTŲ AUTOBUSŲ PARKUI

2023 m. liepos 14 d. Nr. KI-3

Molėtai

Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatymas¹ nustato, kad Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba rengia ir savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis, garantijų suteikimo kreditoriams už savivaldybės valdomų įmonių prisiimamus įsipareigojimus pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis.

Išimtinė Savivaldybės tarybos kompetencija – sprendimų dėl savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo), kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis ir garantijų teikimo už savivaldybės valdomų įmonių prisiimamus įsipareigojimus pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis priėmimas, laikantis Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų skolos, skolinimosi bei garantijų limitų ir gavus savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą².

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 21 punktu, 67 straipsnio 1 dalies 3 punktu ir atsižvelgiant į 2022–2030 metų plėtros programos

¹ LR Vietos savivaldos įstatymo 67 str. 1 d. 3 p.

² LR Vietos savivaldos įstatymo 15 str. 2 d. 21 p.

valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 10-001-06-01-01 „Skatinti alternatyviųjų degalų naudojimą transporto sektoriuje“ aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2022 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. 3-277 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 10-001-06-01-01 „Skatinti alternatyviųjų degalų naudojimą transporto sektoriuje“ aprašo patvirtinimo“, UAB „Molėtų autobusų parkas“ 2023 m. birželio 26 d. raštą Nr. IS-09 „Dėl garantijos suteikimo“, Savivaldybės taryba nusprendė pavesti Molėtų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai iki 2023 m. liepos 17 d. parengti išvadą dėl garantijos suteikimo UAB „Molėtų autobusų parkas“ imti 850 000 eurų paskolą projekto „Molėtų rajono priemiestinio viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas, skatinant naudoti visai netaršias transporto priemones“ finansavimui gauti pagal 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos pažangos priemonę Nr. 10-001-06-01-01 „Skatinti alternatyviųjų degalų naudojimą transporto sektoriuje“, įvertinti UAB „Molėtų autobusų parkas“ finansines galimybes imti paskolą bei Molėtų rajono savivaldybės galimybę prisiimti 850 000 eurų dydžio garantiją kreditoriui, suteiksiančiam paskolą UAB „Molėtų autobusų parkas“.

Projekto metu planuojama įsigyti ne mažiau kaip 5 elektrinius autobusus. Bendra projekto vertė iki 1 mln. Eur. Kitos sąlygos ir kriterijai bus vertinami ir analizuojami pateikus paraišką.

Atlikto vertinimo tikslas – nustatyti, ar Molėtų rajono savivaldybė (toliau – Savivaldybė) gali suteikti garantiją UAB „Molėtų autobusų parkas“ imamai 850,00 tūkst. eurų ilgalaikei paskolai priemiestinio viešojo transporto priemonių parko atnaujinimui, skatinant naudoti visai netaršias transporto priemones, neviršydama Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatyto savivaldybių garantijų limitu.

Savivaldybių skolinimosi taisyklės³ nustato, kad Savivaldybė skolindamasi turi įvertinti, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytą savivaldybės garantijų limitu, į kurį įskaitomi savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas.

³ LR Vyriausybės 2004-03-26 nutarimu Nr. 345 patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių 8 p.

Vadovybės atsakomybė

Savivaldybės administracija ir Bendrovės vadovybė yra atsakingos už pateiktų dokumentų ir duomenų tikrumą bei teisingumą. Atliekant vertinimą buvo vadovaujamosi nuostata, kad pateikti dokumentai ir duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus. Savivaldybės administracija (Finansų skyrius) yra atsakinga už Savivaldybės vardu priimtų skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų apskaitą, paskolų panaudojimo kontrolę bei savalaikį atsiskaitymą teisės aktų nustatyta tvarka. Bendrovės vadovybė atsako už paskolos, už kurią Savivaldybė teikia garantiją, panaudojimą nurodytiems tikslams, už savalaikį atsiskaitymą su prekių ir paslaugų tiekėjais, kredito įstaigomis bei informacijos teikimą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu vertinimu, pateikti išvadą dėl Molėtų rajono savivaldybės galimybės suteikti UAB „Molėtų autobusų parkas“ 850,00 tūkst. eurų garantiją ilgalaikiai paskolai gauti projekto „Molėtų rajono priemiestinio viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas, skatinant naudoti visai netaršias transporto priemones“ naudotiems autobusams įsigyti.

Savivaldybės skolos limitai

Pagal 2023 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 7 punktą, savivaldybės priimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių priimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ar kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus negali viršyti 10 procentų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodytų tiems metams prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir paskutinių pasibaigusių metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas ir valstybės biudžeto dotacijas, sumos.

Lentelėje pateikiamas prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir paskutinių pasibaigusių metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas ir valstybės biudžeto dotacijas, sumų bei suteiktų garantijų skaičiavimas ir suteiktų garantijų procentas:

Eil. Nr.	Rodikliai	2023 m. (tūkst. Eur)	
1.	2023 m. savivaldybės biudžeto prognozuojamos pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir 2022 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijas, suma (toliau- prognozuojamų ir gautų pajamų suma):	17521,4	
1.1.	2023 m. savivaldybės biudžeto prognozuojamos pajamos iš gyventojų pajamų mokesčio	15826	
1.2.	2022 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijas, suma	1695,4	
1.2.1	pajamos iš mokesčių, gaunamos į savivaldybių biudžetus pagal įstatymus ir kitus teisės aktus;	609,6	
1.2.2.	pajamos iš savivaldybių turto;	130,7	
1.2.3.	savivaldybių biudžetinių įstaigų pajamos;	634,1	
1.2.4.	pajamos, gautos už išnuomotą arba suteiktą naudotis valstybinę žemę, valstybinio vidaus vandens fondo vandens telkinius ir įstatymų nustatyta tvarka paskirsčius lėšas už parduotus valstybinės žemės sklypus;	130,4	
1.2.5.	įmokos už ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimą.	190,6	
2.	2023 metų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyti limitai savivaldybei :	Limitas 2023 m.	Savivaldybės įsipareigojimai 2023-03-31
2.1.	savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių negali viršyti 10 proc. prognozuojamų ir gautų pajamų sumos		1752,14
2.2.	Skirtumas tarp limito ir suteiktų įsipareigojimų pagal garantijas:		850,14
2.3.	Savivaldybės įsipareigojimai pagal garantijas procentais 2023-06-27:		5,15

Šaltinis. Duomenys pagal Administracijos (Finansų skyriaus) pateiktą analizę

Skolinimosi pagrindumas

Šiuo metu Molėtų rajono savivaldybė yra suteikusi garantijas šioms įmonėms:

Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Suteiktų įsipareigojimų pagal garantijas suma pagal tarybos sprendimus	Įsipareigojimų pagal garantijas likutis 2022 m. gruodžio 31 d.	Paskolos likutis 2023 m. kovo 31 d. po paskolos ėmimo ir gražinimo	Nepaimta paskolos dalis metų pabaigai
1.	UAB „Utenos regiono atliekų tvarkymo centras“	183039,85	109489,26	109489,26	
2.	UAB „Molėtų švara“	709217	557486,58	536044,8	35675,15
3.	UAB Molėtų vanduo	164224	137806,92	136101,48	21674
4.	UAB Molėtų vanduo	63000	35594,31	35594,31	27405,69
Iš viso:		1119480,85	840377,07	817229,85	84754,84
Savivaldybės įsipareigojimai 2023-03-31				901984,69	

Šaltinis. Duomenys pagal Administracijos (Finansų skyriaus) pateiktą analizę

Rodiklis, pagal kurį skaičiuojamas garantijų limitas – Molėtų rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto prognozuojamos pajamos⁴ iš gyventojų pajamų mokesčio 15826,0 tūkst. eurų, 2022 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijas suma 1695,4 tūkst. Eur. Savivaldybės 2022 m. įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių prisiimtų, bet dar negražintų įsipareigojimų gražinti kreditoriams lėšas pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus negali būti didesni nei 1752,14 tūkst. eurų (negali viršyti 10 proc. prognozuojamų ir gautų pajamų).

Molėtų rajono savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų gražinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus

⁴ Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 5 priedas (2022 m. lapkričio 22 d. Nr. XIV-1556)

2023 m. kovo 31 d. 902,00 tūkst. eurų⁵ (5,15 proc. prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio).

Garantijos suteikimo pagrindimas

UAB „Molėtų autobusų parkas“ yra ribotos civilinės atsakomybės juridinis asmuo, kurios steigėjas ir vienintelis akcininkas yra Savivaldybė, atstovaujama Savivaldybės tarybos. Bendrovė įsteigta neribotam laikui, 1991-12-31(reg. Nr.064863) įregistruota Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre. Pagrindinė veikla – keleivių vežimas autobusais vietinio reguliaraus susisiekimo kelių transporto maršrutais bei specialiaisiais ir užsakomaisiais reisais. Įstatuose numatyta, kad Bendrovė gali organizuoti arba vykdyti ir kitą ūkinę veiklą, neprieštaraujančią Lietuvos Respublikos įstatymams.

UAB „Molėtų autobusų parkas“ įstatinio kapitalo dydis – 291 308,64 Eur, kuris padalintas į 10 059 paprastųjų vardinių akcijų, kurių vienos nominali vertė yra 28,96 Eur. Įstatinis kapitalas 2022 metais nekito.

Bendrovė yra Savivaldybės įsteigta ir valdoma įmonė, todėl Savivaldybė gali suteikti garantiją dėl jos prisiimtų įsipareigojimų pagal paskolos sutartį.

Bendrovės finansiniai rodikliai

Civilinio kodekso 6.90 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *garantija laikomas vienašalis garanto įsipareigojimas garantijoje nurodyta suma visiškai ar iš dalies atsakyti kitam asmeniui – kreditoriui, jeigu asmuo – skolininkas prievolės neįvykdys ar ją įvykdys netinkamai, ir atlyginti kreditoriui nuostolius tam tikromis sąlygomis (skolininkui tapus nemokiam ir kitais atvejais). Garanto atsakomybė yra subsidiari.*

Bendrovės 2021-2022 metų veiklos finansiniai rodikliai (Eur)	2022 m.	2021 m.	Pokytis
Grynasis pelnas(nuostolis)	(4307)	(16 630)	(12 323)
Turtas	302 104	331 221	-29 117
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai, iš jų:	34 895	59 705	-24 810
po vienerių metų grąžintinos skolos	-	-	-
per vienerius metus grąžintinos skolos	34 895	59 705	-24 810

⁵ Molėtų rajono savivaldybės administracijos Finansų skyriaus pateiktos pažymos apie Savivaldybės valdomų įmonių paimtas paskolas, už kurias buvo suteikta Molėtų rajono savivaldybės garantija, panaudojimą 2023 m. kovo 31 d. būklei.

Per vienerius metus gautinos sumos	15 250	14 053	1 197
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	150 055	170 779	-20 724
Santykinis įsiskolinimo rodiklis	0,11	0,18	-0,07

Šaltinis. Tarnybos atlikta analizė pagal audituotą Bendrovės 2021 ir 2022 metų finansinę atskaitomybę

Bendrovės veikla nuostolinga, tačiau grynasis (nuostolis) per 2022 metus sumažėjo beveik 26 proc., o įsipareigojimai per tą patį laikotarpį sumažėjo 58 proc. ir gautinos per vienerius metus sumos padidėjo – 8,5 proc. Bendrovės santykinis įsiskolinimo rodiklis leidžia spręsti, kad Bendrovės trumpalaikio ir ilgalaikio mokumo galimybės, nors ir nežymiai, mažėja. Per 2022 metus šis rodiklis sumažėjo 0,07 Eur, t. y. 2022 metais Bendrovės vienam turto eurui teko 0,11 Eur skolų, o 2021 metais – 0,18 Eur.

Atkreipiame dėmesį, kad prasti Bendrovės finansiniai rodikliai ir santykinis įsiskolinimo rodiklis rodo Bendrovės veiklos finansinę riziką. Šiuo metu Bendrovė nepajėgtų vykdyti prisiimtus finansinius įsipareigojimus.

UAB „Molėtų autobusų parkas“ imama ilgalaikė paskola su Savivaldybės garantija yra susijusi su pagrindine Bendrovės pagal įstatus⁶ vykdoma veikla ir skirta pagal patvirtintą Bendrovės veiklos strateginį planą 2019-2023 metams⁷, strateginės krypties „Visapusiškai panaudojant bendrovės žmogiškuosius ir materialinius išteklius, teikti kokybiškas viešojo susisiekimo paslaugas, kasmet siekti komercinių paslaugų vystymo galimybių, užtikrinti bendrovės akcininko, valdybos iškeltų tikslų (kaštų mažinimo, pelningos veiklos užtikrinimo, transporto priemonių atnaujinimo, paslaugų kokybės gerinimo) įgyvendinimą“, numatytame tikslė „Paslaugų kokybės gerinimas“ išsikelto uždavinio „Transporto priemonių atnaujinimas ir skirtingų autobusų modelių optimizavimas“ įgyvendinimui.

Vertinimas atliktas taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą, jog Savivaldybė, suteikdama garantiją dėl Bendrovės ilgalaikės paskolos ėmimo, nepažeis teisės aktais nustatytų garantijų limitų ir Bendrovės finansinės galimybės leis grąžinti paskolą.

Savivaldybei suteikus 850,00 tūkst. eurų garantiją už UAB „Molėtų autobusų parkas“ imamą ilgalaikę paskolą priemiestinio viešojo transporto priemonių parko atnaujinimui, skatinant naudoti visai netaršias transporto priemones įsigyti, nebus viršytas Lietuvos Respublikos 2023 metų

⁶ Molėtų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. birželio 4 d. įsakymas Nr. B6-511.

⁷ Bendrovės veiklos strateginis planas 2019-2023 metams patvirtintas 2019 m. vasario 27 d. Valdybos posėdžio protokolas Nr. 1.

valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytas Savivaldybės garantijų limitas.

Savivaldybės kontrolierė

Elena Putnienė